

Längre vaccinationsintervall rekommenderas av internationella experter

TEXT OCH BILD: JOHAN BECK-FRIIS

Hösten 2005 arrangerades ett internationellt vetenskapligt symposium om vaccination av hund och katt. De ledande forskare som samlats var eniga om att nya rekommendationer måste gälla beträffande vaccinationsrutiner med dagens vacciner. Vaccinera fler djur men med längre intervall, var huvudbudskapet från de experter som samlats i Tjeckiens huvudstad Prag.

– Veterinärer i hela världen har länge rutinmässigt booster-vaccinerat hundar och katter årligen, med en mängd olika motiveringar. Inget av dessa skäl är vetenskapligt hållbara idag, slog Marian Horzinek, veterinärvirolog och professor från veterinärfakulteten i Utrecht, fast i sitt inledningsanförande i Prag. Vacciner framställda med modern teknik, t ex modifierade levande vacciner, har i många fall skyddande effekt i upp till sju år efter grundvaccineringen, fyllde Ronald Schultz, professor från Univer-

sity of Wisconsin-Madison, i. Schultz har utfört challengeförsök med levande vacciner mot hundens parvovirus, valpsjuka och HCC och konstaterat skydd i minst sju år mot samtliga dessa virus.

Marian Horzinek var moderator för vaccinsymposiet, och hade utifrån den moderna vaccinologin satt ihop tio "budord" för dagens smådjursveterinär.

Horzineks första bud var att alla hundar ska få sin sista basvaccinationsspruta vid minst 16 veckors ålder, istället för som nu ofta rekommenderas vid tolv

Marian Horzinek (andra från höger) tillsammans med tre av de svenska symposiedeltagarna, från vänster: Anna Einarsson, Ulrika Windahl och Bodil Ström-Holst.

Ronald Schultz från University of Wisconsin-Madison har i challengeförsök med levande vacciner konstaterat skydd i minst sju år mot hundens parvovirus, valpsjuka och HCC.

veckor. Orsaken är att tio procent av alla vaccinerade valpar inte serokonverterar om den sista basvaccinationen utförs vid tolv veckors ålder. Som andra bud ville Marian Horzinek understryka att grundimmuniseringen inte är komplett förrän efter booster dosen i djurets andra levnadsår.

NYA REKOMMENDATIONER

Horzineks bud nummer tre till sex var mer kontroversiella, men stöttades av flera av de kommande föredragshållarna. Horzinek menade att **årlig omvaccinering från djurets tredje levnadsår måste ifrågasättas. Istället för en rutinmässig boostervaccination bör djuret och djurägaren kallas till en årlig hälsokontroll med en professionell vaccinationsintervju hos veterinären.** Detta är en tjänst som ska debiteras, men också ge en individuell förebyggande hälsogenomgång av varje djur. Djurets vaccinationsbehov efter grundimmuniseringen ska bygga på uppgifter om dess ålder, ras, levnadssituation, epidemiologisk status i dess närområde, allmänna hälsoläge etc. Ingen generell "kokboksrutin" ska därmed finnas för hur alla hundar och katter ska vaccineras, istället ska informationen från djurägaren och veterinärens riskbedömningar avgöra om

och när boostervaccinationer ska ges.

Som sjunde bud ansåg Marian Horzinek att serologiska undersökningar efter vaccinationerna skulle utgöra ytterligare en metod att avgöra det individuella vaccinationsbehovet. Här fick han dock mothugg av de andra talarna, bland andra Paul Burr från BioBest Laboratories i Edinburgh. Burr menade att serologiska tester kan vara användbara för att hitta djur som helt saknar antikroppar, men om man väl detekterar antikroppar säger detta i många fall inget om hur väl skyddat djuret är. För många patogener spelar den cellförmedlade immuniteten en större roll än den antikroppsberoende, och det finns inget bra test att mäta cellförmedlad immunitet idag. En praktisk faktor som dessutom kommer att vara avgörande för de flesta är att serologiska undersökningar är mycket dyrare än en extra boostervaccination att utföra, påpekade Burr.

FLER DJUR MÅSTE VACCINERAS

Marian Horzineks åttonde och kanske viktigaste bud var att **fler djur måste vaccineras, om än med glesare intervall än idag, för att få en optimal smittobekämpning.** – Vi vaccinerar många djur alltför ofta, men för få djur i hela populationen, var hans budskap. Flera

vetenskapliga studier visar att det går en "magisk" gräns när runt 70 procent av en population är vaccinerad mot en viss sjukdom. Om färre än 70 procent av individerna är vaccinerade inträffar regelmässigt större utbrott av sjukdomen, medan om vaccinationsfrekvensen överstiger 70 procent i populationen förekommer sjukdomen i princip inte. Det är varje veterinärs ansvar att få andelen vaccinerade djur i den egna patientgruppen och i sitt närområde att överstiga 70 procent så mycket som möjligt, ansåg Horzinek.

Som nionde bud tryckte Marian Horzinek på att **veterinärprofessionen regelbundet måste uppdatera sina riktlinjer för vaccinationsrutiner, i takt med den vetenskapliga utvecklingen.** Flera av de svenska deltagarna i symposiet kunde nöjt konstatera att Sverige ligger väl framme i detta avseende, genom den vaccinationspolicy som SVS smådjurs-

HIPRASUIS
VACCIN MOT RÖDSJUKA OCH PARVOVIRUS HOS SVIN

Prisvärt vaccin!

från 14:50/dos exkl. moms.

För mer information se aktuell Fass-text. Produktresumé kan rekvireras från Nordvacc Läkemedel AB.

MARKNADSFÖRS AV NORDVACC AB.
Box 112, 129 22 Hägersten.
Tel: 08-449 4650. Fax: 08-44946 56.
E-mail: vet@nordvacc.se
Hemsida: www.nordvacc.se

Tillverkare: LABORATORIOS HIPRA, S.A.

► **sektion och SVA gemensamt tog fram 2003. Många** av de svenska rekommendationerna, t ex en individualiserad vaccinationsrutin för varje djur, dök fler gånger upp under symposiet i Prag. Den svenska vaccinationspolicyn ligger för övrigt åtkomlig på Internet på **www.svf.se** och håller dessutom på att revideras igen 2006.

Som tionde och sista bud ville Horzinek att den vaccinationsrädsla/misstänksamhet som förekommer i vissa europeiska länder motarbetas aktivt genom saklig information från veterinärkåren. Vaccinationen är en av de mest effektiva sjukdomsförebyggande uppfinningarna i modern tid, och vissa människors okunskap, vidskepelse eller rädsla får inte förstöra detta verktyg.

BIVERKNINGAR M M

Vaccinationssymposiet tog upp en mängd andra aspekter på både det generella och det mer sjukdomsspecifika planet.

En intressant föreläsning gavs av Michael Day från institutionen för veterinär patologi och immunologi vid veterinärhögskolan i Bristol, England. Han

En färsk studie konstaterar att den allmänna sjukligheten inte är högre hos nyvaccinerade hundar, berättade Michael Day från veterinärhögskolan i Bristol.

Institutionen för Kliniska Vetenskaper anordnar kurs i **ARTIFICIELL INSEMINATION AV HUND**

- Tid: 29 maj–2 juni 2006
 Målgrupp: Veterinärer med särskilt intresse för hundreproduktion som önskar bedriva artificiell insemination på hund.
 Förkunskaper: De sökande bör ha gått kursen i fertilitetsutredning på hund och katt vid institutionen för OG vid SLU, eller motsvarande kurser på annat håll.
 Antal deltagare: Max 15 deltagare (minst 8)
 Kursavgift: 14 500 kr (exklusive måltider)

Vidare upplysningar kan erhållas från Catharina Linde Forsberg, tel: 018-67 21 63, e-post: Catharina.Linde-Forsberg@kv.slu.se.

Skriftlig anmälan skall vara institutionen tillhanda **senast 1 maj**. Intyg över genomgångna kurser och eventuella övriga meriter som önskas framhållas bifogas anmälan.

belyste fakta och myter kring vaccinationsbiverkningar. Lokala injektionsplatsreaktioner är sällsynta hos sällskapsdjur, med undantag för injektionssarkom hos katter, berättade Day. Däremot är hypersensitivitetsreaktioner av både typ I, II och III relativt vanliga. Typ I-reaktioner rapporteras regelbundet och är oroande för djurägaren, men ofta övergående för djuret. Det rör sig många gånger om svullnader i ansiktet eller anafylaktiska reaktioner. Orsaken är inte sällan att den aktuella vaccin-batchen innehåller för hög halt nötprotein, vilket startar en akut immunreaktion hos hunden eller katten.

Michael Day refererade också en aktuell artikel (1) där författarna undersökt sambanden mellan vaccination och allmän ohälsa hos hundar. Vissa djurägare i England har hävdade att hundar som vaccineras får en större allmän sjuklighet än ovaccinerade hundar. Detta skulle vara ett skäl att inte vaccinera sin hund, men den nu aktuella undersökningen pekar precis på motsatsen. I ett material på drygt 4 000 hundar kunde

författarna visa att den allmänna sjukligheten sjönk med upp till fem procent hos nyvaccinerade hundar jämfört med hundar vaccinerade för mer än tre månader sedan, oberoende av vilket vaccin som använts. Någon jämförelse med ovaccinerade hundar kunde inte göras då inte tillräckligt många sådana djur gick att få tag på.

REKOMMENDATIONER MÅSTE OMRÖVAS

Vaccinsymposiet bjöd på ett stort antal andra matnyttiga föredrag, och en sammanställning av abstracts har nyligen skickats ut till alla medlemmar i SVS smådjurssektion.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att Sverige ligger bra till kunskapsmässigt beträffande vår vaccinationspolicy, men att rekommendationerna och rutinerna hela tiden måste omprövas. Den individanpassade vaccinationsstra-

tegin verkar vara på frammarsch, vilket ställer större professionella krav på de vaccinerande veterinärerna. Den årliga boostervaccinationen verkar vidare vara något som försvinner, och något som kan ersättas med vaccinationsintervjuer kombinerat med hälsokontroller eller liknande.

Klart är att de gamla invanda vaccinationsspåren inte längre kan följas, och att praktikern på ett aktivt sätt måste följa den allt snabbare vaccinutvecklingen. Aktuell kunskap är idag ett måste även inom det kliniska vaccinationsområdet. Fortsättning följer...

Referens

Edwards DS, Henley WE, Ely ER & Wood JLN. Vaccination and ill-health in dogs: a lack of temporal association and evidence of equivalence. *Vaccine*, 2004, 22, 3270-3273.

Svenska Djursjukhusföreningen Utbildning AB
SVS Smådjurssektion

Inbjuder till kurs i

EKG avläsning och behandling av hjärtsjukdomar

Tid: 2 dagar. Torsdag 16 mars - Fredag 17 mars 2006

Plats: Nova Park, Knivsta

Kursinnehåll: Dag 1. Grundläggande EKG diagnostik och elektrofyziologi. Kurspråk engelska.

Dag 2. ca 8 timmar. Gruppvisa och gemensamma falldiskussioner avseende EKG diagnostik och behandling av arrytmier i synnerhet, samt hjärtdiagnostik och behandling av hjärtsjukdomar i allmänhet. Kurspråk svenska.

Målgrupp: Veterinärer

Antal deltagare: Begränsat antal.

Föreläsare: André Du Rick, professor, Anna Tidholm, överveterinär

Kursavgift: 3 800 kronor exkl moms för medlem/prenumerant.

Logi: Ombesörjes av kursdeltagaren själv. Rum finns förbokade fram till 1 månad innan kursdatum på Nova Park Conference, Knivsta.

Upplysningar: Marita Stigelius, 070-512 57 15

Anmälan: Senast 2006-02-03
på vår hemsida www.djursjukhusforeningen.com

Marbocyl[®] vet.

(Marbofloxacin)

Exklusiv veterinärmedicin

Dermatitis

Cystitis

Prostatitis

Tilltalande pris

Marbocyl vet. tabletter:

5 mg med brytskåra 10 st.
20 mg med brytskåra 10 st.
80 mg med brytskåra 12 st.

Vid förskrivning, se FASS vet.

 Vétoquinol

ScanimalHealth

Box 9 • 265 21 Åstorp • Tel. 042-676 03 • Fax 042-676 04
E-post: scanimal@telia.com